

Coleopterologiska bidrag. 19—20.

Av

ANTON JANSSON.

19. *Carabi*, *Lucanus* och *Dorcus* på Gotland.

Carabi å ena och *Lucanus* och *Dorcus* å den andra sidan kunna tyckas vara en egendomlig sammanställning, men de ha det gemensamt, att de äro stora skalbaggar. Och just den omständigheten gör, att historien om huru deras förekomst på Gotland så småningom blivit känd har sitt intresse. Det är nämligen tydligt, att då t. ex. ekoxens, en så parant skalbagges, förekomst på Gotland först under de senaste årtiondena blivit av entomologer säkert fastställd, måste vår kännedom om öns Coleoptera, enbart rent faunistiskt sett, förutsättas förete betänkliga luckor, betänkliga, då nämligen med en dylik bristfällig kunskap insektgeografiska resonemang rörande Gotland och de baltiska öarna i allmänhet i många fall måste hänga i luften.

Vad nu Gotlands *Carabus*-arter beträffar, har den frågan i litteraturen berörts vid några olika tillfällen, och det må tillåtas en liten rekapitulation.

Den förste som satte släktet *Carabus* i förbindelse med Gotland var framlidne prof. BOHEMAN och då först i rent negativt hänseende: han påpekade i »Bidrag till Gottlands insektfauna» (Vetenskapsakademiens handlingar 1849, sid. 197) ett förhållande, som han ansåg förtjänt att omnämnas, nämligen att han under sina undersökningar på Gotland icke kunnat upptäcka någon enda art av egentliga *Carabi*. Denna uppgift kunde han efter den nya resan till ön år 1867 ändra såtillvida att han (Öfversikt af Vetenskapsakademiens förhandlingar 1867, sid. 614) meddelar, att han då lyckats finna ett ex. av *Carabus violaceus* (»sub lapidibus ad Vesterby 17 julii specimen unicum»). Men han tillägger: »men då icke någon mer art eller individ av detta släkte hittills påträffats, synas hithörande species åtminstone böra räknas till sällsyntheterna på ön».

Därefter förekommer i litteraturen om *Carabi* på Gotland ingen uppgift förrän i Grills katalog (1896), där i tillägget omnämnes *Carabus violaceus* på ön, en uppgift som helt säkert hänför sig till BOHEMANS omnämnande 1867. År 1914 kunde jag emellertid (Ent. Tidskr., sid. 110—111) omnämna fyndet av *C. granulatus*, tagen av mig i ett ex. i slutet av 1890-talet på en väg på den redan då torrlagda Åkelösa myr ej långt från Etelhem, och året därpå meddelar E. MJÖBERG (»Biologiska och morfologiska studier öfver Fåröns' insektsfauna.» Arkiv för zoologi 1915) dels att han vid ett av träskan på Fårön »här och där under stenar» funnit *C. granulatus*, dels (med anledning av BOHEMANS uttalanden) att framlidne prof. S. LAMPA på Gotland funnit *C. granulatus* och *C. nemoralis*. Alltså hittills tre *Carabus*-arter konstaterade på Gotland.

Ehuru jag under mina resor till Gotland, Fårön och även Gotiska Sandön icke försummat att söka efter *Carabi*, lyckades det mig först 1924 att finna ytterligare ex., och då en för Gotland ny art, nämligen *C. nitens*, huvudarten, som jag tog i 1 ex. i juli månad under stenar på enbuskmark i Öja socken, söderut, och på Fårön under nedvissnad *Psamma* i en sänka på Sudersandsdynerna, samt ab. *fennicus*¹, av vilken ett ex. togs i Sudersandsdynerna på Fårön, liksom huvudarten under nedvissnad *Psamma* i en dysänka. Redan 1920 hade emellertid ab. *fennicus* tagits på Gotland, vid Öja, ävenledes »på alvarmark», av O. RINGDAHL, vilket senare blev mig bekant.

Jag begynte nu forska efter äldre skalbaggs-samlingar från Gotland, och det kom bl. a. till min kännedom, att telegrafkommissarie J. A. ARNBERG, Sollefteå, förut i Visby, under sin vistelse i sistnämnda stad samlat skalbaggar på Gotland. Jag tillskrev honom i saken, och han sände beredvilligt sin samling till påseende. Denna befanns hysa ej mindre än tre *Carabus*-arter: *problematicus* (*catenulatus* auct. non SCOP.), *nemoralis* och *hortensis*, alltså två för ön nya arter. Då ex. emellertid saknade etikett med lokal och datum, tillskrev jag herr ARNBERG och anhöll att få veta de närmare omständigheterna vid fynden. Herr A. lämnade härpå följande svar:

»Det gläder mig att med bestämdhet kunna erinra mig *Carabus*-fynden. Strax jag började mitt samlande erhöj jag av en vän, apotekare HAMMER, i en tändsticksask 3—4 levande ex. av *Carabus catenulatus* och *hortensis*, som hans lilla dotter tagit under sädeskylar vid Vible — familjen bodde den sommaren därute. Sedermera fann jag själv flera ex. av de båda arterna, och särskilt vill

¹ Denna varietet, på vilken jag fäst uppmärksamheten i Ent. Tidskrift 1927 (sid. 207), synes hos oss ha en vidsträckt utbredning. E. o. jägmästaren THURE PALM, Alvastra, som sänt mig ett ex. av densamma till påseende, meddelar nämligen, att han tagit den i Skåne (Bellinge), på Öland (Halltorp) och i Västmanland (Bjurfors).

jag minnas, att jag mycket tidigt en vår fann några dåsiga individ i det vissna gräset strax utanför Galgberget.»

Antalet *Carabus*-arter på Gotland har sålunda nu stigit till 6.

Då amanuens HANS LOHMANDER, Lund, år 1927 företog en forskningsresa till Gotland, vilken resa varade maj—oktober och sträckte sig över så gott som hela huvudön samt vidare omfattade Karlsöarna, Fårön och Furilen, hade han satt som en av sina uppgifter att söka efter *Carabus*-ex. Det såg, enligt vad herr L. i brev meddelade, trots ivrigt sökande under stenar o. s. v. länge mörkt ut med utsikterna att lyckas, men slutligen kröntes strävandena med framgång. Hr LOHMANDER hemförde från resan till Gotland 8 *Carabus*-ex., fördelande sig på 3 arter: *violaceus*, *nemoralis* och *nitens*. De voro tagna:

C. violaceus. Ett ex. erhöll hr L. av fil. mag. G. LUNDGREN, Ronneby, vars lille son tagit det 1927 på åkern vid deras sommarställe vid Bols i Havdhem, ej långt från Nisseviken, på starkt sandig mark med barrskog. Tre andra ex. togos av herr LOHMANDER i mossa under enbuskar, det ena 26 juli på »leralvarmark» med mycket torftig vegetation vid Sigsarve i Näs, det andra på habituellt likartad lokal nära Tubode fiskläge i Fide: på betesmark med enbuskar och vegetation av delvis alvarartad typ, nära havsstranden, intill denna övergående i strandäng, det tredje, fragment, 3 augusti på Burgsviks alvar. Arten anträffades sålunda av hr L. endast i »enbuskmossa» och tillhör alltså på Gotland den delvis säregna »alvarofauna», om denna term kan tillåtas, som hr LOHMANDER genom talrika prov kunde påvisa, omfattande för Coleopteras vidkommande sådana arter som *Quedius rufipes* GRAV., *oblitteratus* ER., *nigriceps* KR., *boopoides* MUNST., *boops* GRAV., *Tachyporus atriceps* STEPH., *Stenus atratulus* ER. m. fl.

C. nitens ab. *fennicus*. Ett ex. anträffades i nordligaste kanten av Vamlingbo alvar, ej långt från barrskogsbryn, på tydligen vårfuktigt ställe, svagt tuvigt med *Carices* (*C. flacca* dominerande) och diverse örter av något fuktig typ, bl. a. *Prunella grandiflora*, *Sagina nodosa*, *Plantago maritima*, *Linum catharticum* m. fl., d. v. s. »alvaräng». Ex. togs under en gärdesgårdstör.

C. nemoralis. Denna art fann hr LOHMANDER aldrig i levande individ utan endast såsom fragment men i tre ex. på olika lokaler. Ett ex. anträffades 24 juli på Vamlingbo alvar, på stenig mark, fläckvis sterilare, fläckvis med rätt rik vegetation med bl. a. *Chrysanthemum leucanthemum* samt spridda enbuskar och låg, markttryckt slån. Det andra fragmentet hittades 7 sept. i Ala socken, vid kyrkogården, vid foten av terrassmur, skuggad av stora lönnar och askar jämte ungträd därunder, på skräpigt ställe med stenar och brädbitar och delvis ingen markvegetation, där det var skuggigast, annars *Aegepodium* och *Stachys silvatica*, på myllrik och lerig

jord. Det tredje fragmentet föreligger från Tingstäde, Austris, där det anträffades 26 aug. vid basen av en halmstack ute på en lerig åker.

Under resan kunde sålunda ingen för ön ny *Carabus*-art påvisas och för övrigt som sagt endast anträffas spridda ex.

Emellertid kan listan ökas med ännu en *Carabus*-art: *clathratus*. Av denna art finnes nämligen, enligt vad fil. mag. C. H. LINDROTH meddelar i brev, i Uppsala zoologiska institutions samlingar ett ex., märkt Fårön, EISEN.

Gotlands och Fåröns¹ *Carabus*-arter äro sålunda följande, så vitt hittills är känt:

C. (Mesocarabus C. G. THOMS.) problematicus HERBST (*catenulatus* auct. non SCOP.) — Gotland: ARNBERG!

C. (Megadontus SOL.) violaceus L. — Gotland: BOHEMAN. LUNDGREN! LOHMANDER!

C. (Hemicarabus GÉH.) nitens L. — Gotl.: Förf.! Fårön: Förf.!

C. nitens L. ab. *fennicus* GÉH. Gotland: RINGDAHL! LOHMANDER! Fårön: Förf.!

C. (Limnocarabus GÉH.) clathratus L. — Fårön: EISEN.

C. (s. str.) granulatus L. — Gotland: LAMPA enligt MjöBERG. Förf.! Fårön: MjöBERG.

C. (Archicarabus SEIDL.) nemoralis O. F. MÜLL. — Gotland: LAMPA enligt MjöBERG. ARNBERG! LOHMANDER!

C. (Euporocarabus REITT.) hortensis L. — Gotland: ARNBERG!

Alltså 7 arter och en aberration. Det först framhävda negativa draget har sålunda så småningom visat sig vara en villfarelse, beroende på otillräcklig undersökning.² Möjligheten av en spridning av *Carabus*-arter till Gotland med människans ofrivilliga tillhjälp må emellertid icke utan vidare lämnas ur räkningen, särskilt med tanke på den efter BOHEMANS tid alltmer ökade samfärdseln. Den gradvis vidgade kunskapen om Gotlands *Carabus*-arter och särskilt hr LOHMANDERS energiska, ekologiskt inriktade sökande synas emellertid fortfarande bekräfta BOHEMANS ovan citerade ord, att *Carabus*-arterna på Gotland böra räknas till sällsyntheterna.

En jämförelse med Öland vore i detta sammanhang av intresse, men tyvärr är materialet från denna ö alltför ofullständigt, beroende på att samlarne i allmänhet ej antecknat och låtit till kännedom komma sina fynd där av *Carabus*-arter. Mig bekanta från Öland äro: *C. (Procrustes BON.) coriaceus* L. (L. HAGLUNDS saml.), *C. violaceus* (Förf.! WAHLGREN), *C. nitens* (J. ERIKSON, WAHLGREN), *C. nitens* ab. *fennicus* (L. HAGLUND! THURE PALM), *C. clathratus*

¹ På Gotska Sandön har ingen *Carabus*-art anträffats.

² Då *Carabus*-arterna huvudsakligen äro i rörelse på den mörka delen av dygnet, rekommenderas för mera effektivt sökande efter dem på Gotland användandet av fångstgropar, en metod som jag med framgång praktiserat uppåt landet.

(G. MÖLLER), *C. nemoralis* (G. MÖLLER), *C. hortensis* (Förf.!) och *C. (Phricocarabus REITT.) glabratus* PAYK. (Förf.!). Av dessa inressera särskilt *C. coriaceus* och *glabratus* såsom icke påvisade på Gotland. Föga troligt är, att de skulle ha undgått samlarnes uppmärksamhet, och särskilt den förstnämnda kunde man vänta ha publicerats, om den hade anträffats på Gotland. Men att man även i detta fall bör vara försiktig med negativa antaganden och slutsatser visar följande, rörande ekoxens förekomst på Gotland.

Vad ekoxen beträffar, är det påtagligt, att BOHEMAN ej fann den på Gotland och att han ej kände något om dess förekomst på ön. I sina ovannämnda avhandlingar upptager han nämligen alla, även annorstädes allmänna, arter, som tagits av honom själv, och omnämner också fynd gjorda av andra på Gotland, men han nämner intet om ekoxen. THOMSON (Skandinaviens Coleoptera) meddelar, att ekoxen »förekommer ej sällsynt i ekskogarna i Skåne, Småland och Östergötland men sparsamt vid Stockholm». GUSTAF MÖLLER (Kort beskrifning öfver Skandinaviens skalbaggar. Första delen. Lund 1863) uppräknar för ekoxens förekomst samma landskap som THOMSON, och GRILLS uppgift i sin katalog »Sk. — Sthlm» får man antaga ej innesluta Gotland. (Var. *capreolus* SULZ, som nu för övrigt endast anses vara grundad på småvuxna ex. av huvudarten, känner han däremot från Öland.)

Under mina färder på Gotland har jag aldrig sett spår av ekoxen, oaktat jag ej försummat undersöka de ihåliga och murkna ekar, vilka här och där ännu finnas kvar. Det var därför med stor överraskning som jag i telegrafkommissarie ARNBERGS samling såg ett välbehållet stort ♂-ex. av *Lucanus cervus*, taget enligt en papperslapp på nålen 1908. Detta ex. hade enligt vad hr ARNBERG benäget meddelar i brev, till honom överlämnats av en öbo, som tagit det levande i Björke på Gotland. Med anledning härav ägnade jag sommaren 1926 en dags uppmärksamhet åt denna socken med hänsyn till ekoxens eventuella förekomst där. Resultatet blev negativt. Jag fann på en gård fyra stubbar av delvis murkna gamla ekar och sökte i det bruna maskmjölet efter ekoxen, imagines, rester eller larver, men fann den ej, däremot huvudet och andra rester av släktingen *Dorcus parallelepipedus*. Emellertid finnes ett Björke också i Ganthems socken, och möjligen kan detta vara fyndplatsen.

Ej heller hr LOHMANDER lyckades under resan 1927 till Gotland finna *Lucanus*. Samma sommar togs emellertid ett ex. av ekoxen, en ♀ som jag sett, vid Gnisvärd av folkskolläraren G. KARLSTRÖM, Mästerby, som sände det till skolynglingen THORD NYHOLM, Örebro, vilken somrarna 1926 och 1927 förgäves efterspanat ekoxen bl. a. i Mästerby socken. Vid Gnisvärd finnas inga ekar, utan ex. må antagas ha flugit dit inifrån ön, där ekoxen på

ett och annat ställe måste tänkas ännu kvarleva. Enligt ynglingen NYHOLM skall ekoxen för befolkningen i Eskelhem ej vara okänd, och rester av densamma skola där vara funna.¹

Dorcus var ävenledes okänd som gotlänning av både BOHEMAN, THOMSON, som nämner den från Skåne, Blekinge, Halland och Öland, och MÖLLER, men GRILL vidgar kännedom om densamma till att omfatta dessutom Småland, Västergötland och Gotland (LAMPÄ). Det enda jag funnit av densamma på Gotland är de ovannämnda resterna i Björke, men LOHMANDER gjorde sommaren 1927 det överraskande fyndet av arten på Lilla Karlsön. Fyndet gjordes 13 juli på öns västsida, där en väldig rasmark-blockstalslutning finnes nedanför den mycket höga platåbranten. I rasmarken växer ett mycket glest bestånd av gamla askar, almar och ekar, utan varje för yngling, ett bestånd, som en gång utan tvivel varit mycket vackert men helt säkert är dödsdömt, om fåren ej komma bort från ön, emedan på grund av deras närvaro någon för yngling ej kan ske. Nu kvarstå endast åldriga träd, många mer eller mindre uttorkade, flera helt döda skelett, med barken lossnad i stora flag. Under en dylik bark på en torr och död ask anträffades tre levande ex. av *Dorcus*.

20. Några för Sverige nya skalbaggar.

Omalius oxyacanthae GRAV. — Av denna art har jag ett ex. taget 17 juni 1922 i Markkärret, Almby socken i Närke. Vidare har fil. mag. C. H. LINDROTH tagit 2 ex. av arten, vilka jag haft till påseende, i När på Gotland, där de erhöles vid hävning juni—juli 1923. Arten tillhör Syd- och Mellaneuropa samt är även funnen i Nordamerika. Oss närmast är den funnen i Danmark, där den enligt J. P. JOHANSEN (Danmarks Rovbiller) är »sällsynt eller mycket sällsynt i avfallsämnen samt på as».

Hydraena britteni JOY. — Nyligen har TH. MUNSTER (Norsk Entomologisk Tidsskrift 1927, sid. 170—171) påvisat, att *Hydraena riparia* KUG. i Norge omfattar två arter, nämligen dels *H. riparia* KUG. och dels *H. britteni* JOY, vilken sistnämnda art urskildes 1907 av den engelske coleopterologen JOY. Jag har genomgått mitt svenska material av den till *H. riparia* bestämda arten och utan

¹ Framlidue lektor G. ADLERZ omtalar i sin på intressanta iakttagelser så rika »Resa till Öland sommaren 1911» (Ent. Tidskr. 1912) sid. 160—161, att han vid Rälla fann såväl nykläckta imagines som (djupare ned) larver av ekoxen i olika utvecklingsstadier i äldre, mörknade sågspånshögar av tall — han framhåller uttryckligt, att det var tall. Ekoxens förekomst och fortvaro också på Gotland skulle sålunda kunna tänkas icke vara helt beroende av de gamla murknade ekarna.

svårighet funnit, att i detta finnas båda de nämnda arterna. *H. britteni* är den art, som jag förr en tid oriktigt höll för *H. nigrita* GERM. Den skiljes från *H. riparia* i båda könen genom att den är mindre, har halsskölden ovan ej så grovt och tätt punkterad som *H. riparia* samt sidorna mera rundade, med endast svagt antydd vinkel i mitten, under det *riparia* har dem tydligt vinkliga i mitten. ♂♂ av *britteni* igenkänns på sista maxillarpalpled, som undertill är böjd, med undersidan svagt konkav (på *riparia* undersidan ej böjd eller konkav), samt har sin största bredd i sista tredjedelen, varifrån den är osymmetriskt tillspetsad (hos *riparia* största bredden ungefär i mitten). Även ♀♀ av *britteni* kunna skiljas, om material av båda arterna föreligger, från ♀♀ av *riparia* på sista maxillarpalpled, som hos *britteni* är märkbart kortare än hos *riparia*.

Ex. av *H. britteni* har jag från olika lokaler i Närke och Västergötland samt så långt uppifrån landet som Ragunda i Jämtland (ex. i framlidne AXEL FRISENDAHL's uppsatta Coleoptera). Av *H. riparia* har jag material från Skåne, Östergötland, Närke och Gotland.

I Norge är *H. britteni* enligt MUNSTER utbredd över hela den sydliga delen av landet till Trondhjem, såväl i kustdistrikten som inne i landet, till Numedal och Vaage, och vidare är den funnen i Syd-Varanger. *H. riparia* är funnen i den sydliga delen av landet i kustdistrikten från Smaalenene till Grimstad och inne i landet till Kongsvinger och Ringsaker samt i Fosen.

Förut var arten känd från England och Frankrike enligt A. KNISCHS sammanställning 1924 av Hydrophilidae i JUNK-SCHENKLING's Coleopterorum Catalogus.

Myrmecoxenus vaporariorum GUÉR. — Bland determinanda mig tillsända av e. o. jägmästaren THURE PALM, Alvastra, voro 8 ex. av denna egendomliga art, tagna 6 november 1927 vid Holmen i Svanshals socken i Östergötland. Arten är i motsats till vår *M. subterraneus* CHEVR. ej myrmecofil utan förekommer enligt tillgänglig utländsk litteratur under ruttnande vegetabilier, särskilt i växthus under bräder. Om fyndplatsen i Östergötland meddelar hr PALM närmare i brev: »På ett med björk, asp, ek och tall bevuxet område i sydöstra kanten av Dags mosse, tillhörande egendomen Holmen i Svanshals socken omkring en halv km. från Tåkerns västra strand, har ett större parti halm, agnar o. s. v. och andra avfallsrester från tröskesäd komposterats på den plana, myllrika och fuktiga marken. I de av solen uppvärmda, halvрутtna lagren nära markytan har ett rikt insektliv utvecklats, som jag vid olika tillfällen under förra året medelst ett 10-tal sällningar undersökt. Blott två gånger har *Myrmecoxenus* anträffats, nämligen i

november de ex. jag sänt för granskning, och 4 ex., som framkommo vid sällning 7 mars i år.»

*M. vaporariorum*s utbredningsområde är Syd- och Mellaneuropa, och den är funnen nordligast i Tyskland, där den är sällsynt, samt i Danmark vid Faxe av SCHLICK enligt GRILL. Att arten nu anträffats i det fria så långt norrut är anmärkningsvärt ur såväl utbrednings- som ekologisk synpunkt. Men möjligen tillhör arten den stora grupp av Coleoptera, som infinner sig vid anhopandet av agnar, halm och dylikt avfall och som hyser arter med stor spridningsförmåga. Hit höra t. ex. *Monotoma* (s. str.)-arterna, *Cartodere ruficollis* MARSH., en del *Cryptophagus*- och *Corticaria*-arter, *Lathridius bergrothi* REITT., *Astenus pulchellus* HEER, *Oligota*-arter, *Quedius scintillans* GRAV., *lucidulus* ER., *Heterothops dissimilis* GRAV. m. fl., vilka visat sig ha en avsevärt vidsträcktare utbredning hos oss än i äldre faunaverk anges. Denna vår vidgade kännedom beror väl delvis på noggrannare efterforskande och modernare samlingsmetoder, men man har säkerligen också att räkna med nämnda stora spridningsförmåga, såsom fallet visat sig i allmänhet vara med mer eller mindre synanthropa arter.

Cassida ferruginea GOEZE (*thoracica* GEOFFER.). — AURIVILIUS har i Svensk insektfauna, Phytophaga, påvisat, att den *Cassida thoracica*, som uppgives för Sverige (Sk., Sm., Ög., När., Sdml., Gtl. i GRILLS katalog), är = *panzeri* WEISE, och meddelar, att *C. ferruginea* GOEZE, d. v. s. den äkta *thoracica* GEOFFR., ej är funnen i Sverige. Emellertid är ett hithörande ex., som hr LOHMANDER tagit på Gotland, i Kräklingbo 9 sept. 1927, otvetydigt en *ferruginea* GOEZE. Båda dessa arter finnas sålunda på Gotland, bekräftat ytterligare med ex. av *C. panzeri*, som jag tagit på ön.

C. ferruginea GOEZE är icke funnen i våra grannländer, finnes sålunda icke upptagen i VICTOR HANSENS senaste volym i serien Danmarks Fauna (Bladbiller og Bønebiller 1927). Enligt F. SPAETHS sammanställning i JUNK-SCHENKLINGS *Coleopterorum Catalogus* är arten utbredd från Mellaneuropa till Sibirien. Närmast oss är den funnen i Tyskland.

Otiorrhynchus desertus ROSH. (*pellucidus* J. SAHLB., *pabulinus* SCHIØDTE). — Då denna art mycket liknar den vanliga *O. ovatus* L. och är funnen i både Finland, Danmark och Norge, har jag de senare åren undersökt varje ex. av hithörande, som jag själv funnit, men ej lyckats påträffa *O. desertus*. Sistlidna sommar har hr LOHMANDER emellertid haft turen att finna arten på ej mindre än fyra ställen på Gotland. Dessa lokaler voro:

Lindeberget 5 juli uppe på platån vid nordöstra kanten och i nordbranterna, mossällning i barrskog, mest gran, ett fragment;

Klinteberget 12 juli, vid nya kyrkogården vid foten av Klintebergets västbrant, nedom rasmark, under skuggiga lönnar, bokar och hästkastanjer, bland mycket rikligt löv, 6 ex.;

Östergarn 3 sept., uppe på Gannberget, på hällmark med enbuskar, mossållning, 1 ex.;

Lärbro 2 oktober, Kejlungs, på litet, öppet hällmarksparti inne i barrskog, gran och enbuskar i kanten, under mossor, 1 ex.

Då den allmänt som handbok använda REITTERS Fauna Germanica ej upptager denna art, må i korthet angivas, huru den skiljer sig från *O. ovatus*. *O. desertus* är något mindre än denna, tydligare hårig, baklårens tand är svag (hos *ovatus* kraftig). Lättast skiljas de emellertid genom att halsskölden hos *ovatus* på mitten har flera kullriga längskölar, under det att *desertus* har endast en.

O. desertus uppgives i Catalogus Coleopterorum tillhöra Alpena och Pyreneerna samt även förekomma i England. Emellertid är den, som nämnt, även funnen i Finland, därifrån den utförligt beskrivits av J. SAHLBERG såsom *O. pellucidus* (Acta Soc. pro Fauna et Flora Fennica XIX, n:r 3, sid. 18—20), Danmark och Norge, från vilket sistnämnda land jag erhållit ex. av bergmester TH. MUNSTER.

Ceutorrhynchus atomus BOH. — Ett ex. anträffat 6 augusti 1927 av hr LOHMÄNDER på Gotland vid Fidenäs, under hävning i solig tallskogskant bland rik vegetation på grus. I Tyskland är arten enligt REITTER (Fauna Germanica) ej sällsynt på cruciferer. Närmast oss är den funnen i Danmark, där den enligt VICTOR HANSEN (Snudebiller) är mycket sällsynt. Såsom värdväxter angiver han *Sisymbrium nasturtium* och *Arabis thaliana*.

Apion minutissimum ROSH. (*serpyllicola* WENCK.). — Ett ex. togs 27 september av hr LOHMÄNDER vid Tingstäde på Gotland vid sållning av mossor vid kanten av små hällmarksgläntor i gammal barrskog. Fyndet är märkligt, då arten ej är funnen i våra grannländer och enligt H. WÄGNER (Apioninae i JUNK-SCHENKLINGS Coleopterorum Catalogus) tillhör Syd- och Mellaneuropa samt enligt REITTER (Fauna Germanica) i Tyskland endast är funnen i Elsass, Bayern och Nassau samt i Sudeterna. Den är vår minsta *Apion* och uppgives leva på *Thymus serpyllum* liksom den ävenledes lilla *A. atomarium* KIRBY, vilken också förekommer på Gotland, där jag tagit den vid Ljugarn och Fårösund.